

Menter

Lefel Mynediad 1 – Lefel 2

Sgiliau Bywyd a Gwaith
Cynnwys yr Uned

Cynnwys

Nod yr Uned	3
Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill.....	3
Dogfennaeth y Gymhwyster	3
Cynnydd ar draws lefelau	4
Gofynion Cyflenwi	6
Dull Asesu	8
Lefel Mynediad 1	9
Lefel Mynediad 2	10
Lefel Mynediad 3	11
Lefel 1	11
Lefel 2	12
Cynnwys yr Uned	13
Lefel mynediad 1	13
Lefel mynediad 2	16
Lefel Mynediad 3	19
Lefel 1	22
Lefel 2	25

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn rhan o'r cymwysterau Sgiliau Bywyd, Sgiliau Gwaith, a Sgiliau Bywyd a Gwaith, sydd ar gael ar Lefel Mynediad 1–3, Lefel 1 a Lefel 2 i gefnogi Cwricwlwm i Gymru 14-16 oed.

Mae cyfres o unedau Menter wedi'i dylunio i ddatblygu sgiliau dysgwyr i drafod, creu, cynllunio, cyflwyno i eraill, a chynnal gweithgaredd menter mewn perthynas â chynnyrch neu wasanaeth, ac i werthuso ei lwyddiant.

Unedau gan Sefydliadau Dyfarnu Eraill

Dim ond unedau sy'n rhan o gymwysterau cymeradwy Sgiliau Bywyd, Sgiliau Gwaith, a Sgiliau Bywyd a Gwaith Open Awards a all gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn.

Ni all unedau sydd wedi'u hardystio gan Sefydliadau Dyfarnu eraill, neu unedau a gymerwyd o gymwysterau Open Awards eraill, gyfrannu at gyflawni'r cymhwyster hwn. Mae'r gofyniad hwn yn berthnasol ar draws cymwysterau o bob lefel a maint.

Dogfennaeth y Gymhwyster

Mae Manyleb yr Uned hon yn ddogfen orfodol ac rhaid ei darllen a'i chymhwyso ochr yn ochr â'r Canllaw Cymwysterau perthnasol (penodol i lefel) a Llawlyfr Darparwr Open Awards.

Cynnydd ar draws lefelau

Mae'r gyfres hon o unedau wedi'i dylunio ar gyfer dysgwyr o Lefel Mynediad 1 – Lefel 2. Gall dysgwyr symud ymlaen drwy'r lefelau drwy gydol eu taith addysg, neu ddechrau ar lefel uwch yn briodol i'w lefel ddysgu, eu targedau addysg a'u dyheadau.

Mae'r tabl isod yn crynhoi'r meysydd dysgu sydd wedi'u cynnwys yn yr unedau a sut y caiff y rhain eu trin ar bob lefel.

Cysyniad	Mynediad 1	Mynediad 2	Cofnod 3	Lefel 1	Lefel 2
Syniadau menter	Cydnabod cynnyrch neu wasanaeth	Nodi cynnyrch neu wasanaeth	Disgrifio nodweddion cynnyrch neu wasanaeth llwyddiannus	Disgrifio nodweddion allweddol a phwrrpas menter	Dadansoddi sut mae syniadau menter yn diwallu anghenion a galw
Cynllunio ac adnoddau	Adnabod elfennau syml cynllun	Adnabod yr adnoddau sydd eu hangen	Disgrifio'r adnoddau sydd eu hangen	Disgrifio adnoddau gan gynnwys deunydd, pobl a chostau	Dadansoddi gofynion ariannol ac adnoddau, gan gynnwys costau a phrisio
Cwsmeriaid a chynulleidfa	Adnabod pwy all ddefnyddio cynnyrch neu wasanaeth	Nodi grŵp cwsmeriaid	Disgrifio cwsmeriaid ar gyfer menter	Disgrifio nodweddion y gynulleidfa darged	Dadansodi'r gynulleidfa darged a chyfiawnhau'r dull hyrwyddo
Cyflwyniad a hyrwyddo	Cyfleu syniad mewn ffordd syml	Cymryd rhan wrth gyflwyno syniad	Adnabod dulliau o gyflwyno syniad	Paratoi a chyflwyno deunydd hyrwyddo	Datblygu a gwerthuso strategaethau hyrwyddo
Cyfranogiad menter	Gwneud tasg syml	Cymryd rhan yn y paratoi a'r cyflwyno	Defnyddio sgiliau i gyfrannu at fenter	Cyfrannu at gyflawni'r fenter	Monitro ac addasu darpariaeth menter gan ddefnyddio

					data ac adborth
Gwerthuso ac adolygu	Nodi beth aeth yn dda	Adnabod llwyddiannau a gwelliannau	Disgrifio peth weithiodd a beth y gellid ei wella	Adolygu llwyddiant gan ddefnyddio adborth a data syml	Gwerthuso llwyddiant gan ddefnyddio data, adborth a chanlyniadau ariannol
Defnyddio sgiliau	Defnyddio gweithredoedd syml gyda chymorth	Cymryd rhan gan ddefnyddio sgiliau sylfaenol	Defnyddio sgiliau cyfathrebu, rhifedd a threfnu	Defnyddio sgiliau mewn cyd-destun menter strwythuredig	Dewis, cymhwyso a gwerthuso sgiliau mewn sefyllfaoedd menter
Galw gwybyddol	Cydnabod / adnabod / dangos	Nodi / cymryd rhan	Disgrifio / defnyddio	Disgrifio / cymhwyso / adolygu	Dadansoddi / gwerthuso / cyfiawnhau

Gofynion Cyflenwi

Cyn darparu, rhaid bod gan ddarparwyr Gynllun Darparu ac Asesu cymeradwy sy'n mapio addysgu, dysgu ac asesu i'r holl feini prawf asesu (sy'n benodol i'r lefel) ym Manyleb yr Uned hon.

Disgwylir i ddarparwyr gynllunio a chyflwyno gweithgareddau dysgu ac asesu o fewn cyfleusterau safonol ysgol/ coleg/darparwr hyfforddiant. Dylai'r uned hon fod yn hygyrch ac yn gyraeddadwy heb fod angen seilwaith arbenigol, adnoddau drud neu amodau mynediad cyfyngol.

Adnoddau Staff

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod athrawon cymwys a phrofiadol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon.

Rhaid i staff dosbarthu:

- Cael gwybodaeth a dealltwriaeth o weithgareddau menter, gan gynnwys cynllunio, hyrwyddo a darparu cynnyrch neu wasanaeth sy'n briodol i'r lefel ddarparu
- gallu cefnogi dysgwyr i ddatblygu sgiliau ymarferol megis cyfathrebu, trefnu, gwaith tîm a gwybodaeth ariannol sylfaenol
- deall gofynion diogelu a gwybod sut i ymateb yn briodol i ddatgeliadau neu bryderon dysgwyr

Dylid cefnogi'r ddarpariaeth drwy:

- staff sy'n gallu hwyluso gweithgareddau menter ymarferol iawn, gan gynnwys cynllunio, paratoi a chyflwyno
- staff sy'n gallu cefnogi dysgwyr i ddatblygu sgiliau gwneud penderfyniadau, datrys problemau a sgiliau myfyriol
- staff sy'n gallu modelu ymddygiadau cyfathrebu cadarnhaol, gwaith tîm ac entrepreneuriaeth
- mynediad at gymorth bugeiliol neu ddiogelu lle bo angen

Dylai fod gan staff dosbarthu gymhwyster addysgu neu hyfforddi cydnabyddedig, neu fod yn gweithio tuag ato, lle mae hyn yn ofyniad gan y darparwr.

Adnoddau Corfforol

Rhaid i ddarparwyr sicrhau bod adnoddau addas a digonol ar gael i gyflwyno ac asesu'r uned hon. Dylai hyn o leiaf gynnwys:

Amgylchedd Dysgu

- amgylchedd diogel a chynhwysol sy'n cefnogi gweithgareddau menter ymarferol, gan gynnwys paratoi, gwerthu a myfyrio

Deunydd Dysgu ac Addysgu

- cynlluniau gwrsiau a deunydd sesiynau strwythuredig i gefnogi darpariaeth gyson
- Deunydd a llyfrynnau i ddysgwyr ac adnoddau gweithgareddau i gefnogi cynllunio, cyflwyno a gwerthuso syniadau menter
- deunydd sy'n seiliedig ar senarios ac astudiaethau achos i archwilio cysyniadau menter fel cwsmeriaid, prisio a hyrwyddo
- Templedi i gefnogi cynllunio a gwerthuso, e.e. cynlluniau busnes syml, taflenni cyfrif neu ffurflenni adborth

Offer

- offer cyflwyno, e.e. taflunydd neu sgrin ryngweithiol
- mynediad at ddyfeisiau digidol, e.e. cyfrifiaduron neu liniaduron ar gyfer ymchwil a chreu deunydd hyrwyddo
- adnoddau ystafell ddosbarth gan gynnwys bwrdd gwyn, deunydd ysgrifennu a deunydd arddangos

Adnoddau Ymarferol

- deunydd ac offer sy'n briodol i'r gweithgaredd menter a ddewiswyd, e.e.:
 - cynhwysion neu ddeunydd crefft
 - offer glanhau neu offer i'w ddefnyddio wrth wasanaethu
 - deunydd pecynnu fel bagiau neu flychau
 - deunydd arddangos megis cynfasau bwrdd, arwyddion a chardiau prisiau
- adnoddau ariannol sylfaenol, e.e. bocsys arian parod, tiliau neu arian ffug
- deunydd i gefnogi dyraniad a threfniadaeth rolau, e.e. clustogau clipio neu daflenni tasgau
- offer amddiffynnol personol (PPE) priodol lle bo angen ar gyfer y gweithgaredd

Gofynion Mynediad

Nid oes angen unrhyw ddysgu na chymwysterau blaenorol ar ddysgwyr ar gyfer unrhyw un o'r unedau yn y gyfres hon. Fodd bynnag, wrth i lefel cymhlethdod yr iaith gynyddu drwy'r lefelau, rhaid i'r darparwr gwblhau asesiadau cychwynnol cadarn i sicrhau bod y dysgwr yn gallu cael mynediad at y cynnwys ar y lefel y maent yn dechrau arni.

Dull Asesu

Mae'r gyfres hono unedau wedi'i dylunio i'w hasesu drwy dasgau a gweithgareddau asesu a ddyluniwyd gan y darparwr.

Rhaid i ddarparwyr gynnal gwiriad cyni'rasediad ddigwydd, i gadarnhau bod y tasgau'n cwmpasu'r holl feini prawf asesu a'u bod yn briodol i'r lefel.

Rhaid bodloni'r holl feini prawf asesu'n llawn er mwyn i'r dysgwr dderbyn marc 'pas'. Ni ellir gwneud unrhyw ddyfarniad rhannol os na chaiff unrhyw feini prawf asesu eu bodloni.

Mae'n ofynnol i ddysgwyr gasglu tystiolaeth mewn portffolio o dystiolaeth. Gellir cyflwyno hwn yn ddigidol (e.e. drwy system e-bortffolio) neu ar bapur, fel y bo'n briodol i'r dysgwr unigol. Lle bynnag y bo modd, anogir e-bortffolios.

Rhaid i aseswyr asesu'r dystiolaeth a gasglwyd gan y dysgwr yn erbyn meini prawf asesu'r uned i benderfynu a yw pob un wedi'i fodloni'n llawn ai peidio. Mae pob penderfyniad asesu yn destun i sicrhau ansawdd mewnol (IQA) gan y darparwr a sicrhau ansawdd allanol (EQA) gan Open Awards cyn i'r canlyniad gael ei gadarnhau.

Penderfynwyd bod y mathau canlynol o dasgau asesu yn addas ar gyfer yr uned hon ar bob lefel.

Lefel Mynediad 1

Dylai asesiad o Fenter Fusnes ar Lefel Mynediad 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Paru / Dewis	Mae dysgwyr yn dewis cynnyrch neu wasanaeth o ddelweddau.
Tasg Adnabod	Mae dysgwyr yn nodi elfennau syml o gynllun (e.e. ble neu beth i'w werthu).
Arddangosiad Ymarferol (gyda Chefnogaeth)	Mae dysgwyr yn defnyddio teclyn neu ddeunydd (e.e. paratoi neu becynnu eitem).
Arddangos	Mae dysgwyr yn cyfathrebu am y gweithgaredd (e.e. dosbarthu taflen neu siarad).
Gweithgaredd Ymarferol	Mae dysgwyr yn cwblhau tasg syml fel rhan o'r fenter (e.e. pacio neu drin eitemau).
Myfyrdod Syml	Mae dysgwyr yn nodi beth aeth yn dda gan ddefnyddio geiriau, symbolau neu awgrymiadau.

Lefel Mynediad 2

Dylai asesiad o Fenter ar Lefel Mynediad 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreifftiau o Dasgau
Tasg Adnabod	Mae dysgwyr yn nodi cynnyrch neu wasanaeth a'r adnoddau angenrheidiol.
Trefnu / Dewis	Mae dysgwyr yn dewis deunydd, offer neu bobl priodol ar gyfer y gweithgaredd.
Cyflwyniad (gyda Chefnogaeth)	Mae dysgwyr yn cymryd rhan mewn cyflwyno syniad menter (e.e. poster neu sgwrs fer).
Tasg Adnabod	Mae dysgwyr yn nodi grŵp cwsmeriaid.
Gweithgaredd Ymarferol	Mae dysgwyr yn cymryd rhan wrth baratoi'r cynnyrch neu'r gwasanaeth.
Arddangos	Mae dysgwyr yn cymryd rhan mewn rhedeg y gweithgaredd menter.
Tasg Fyfyrio	Mae dysgwyr yn nodi beth a aeth yn dda a beth y gellid ei wella gan ddefnyddio awgrymiadau.

Lefel Mynediad 3

Dylai asesiad o Fenter Fusnes ar Lefel Mynediad 3 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreiffiau o Dasgau
Tasg Ysgrifenedig / Llafar	Mae dysgwyr yn disgrifio nodweddion cynnyrch neu wasanaeth llwyddiannus.
Tasg Strwythuredig	Mae dysgwyr yn disgrifio'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer menter.
Tasg Gyflwyno	Mae dysgwyr yn disgrifio pwyntiau allweddol cynllun menter.
Tasg Adnabod	Mae dysgwyr yn nodi dulliau o gyflwyno syniadau.
Arddangosiad Ymarferol	Mae dysgwyr yn arddangos sgiliau yn ystod y gweithgaredd menter (e.e. cyfathrebu, trin arian).
Tasg Fyfyrio	Mae dysgwyr yn disgrifio beth aeth yn dda a beth y gellid ei wella.

Lefel 1

Dylai Asesiad o Fenter Fusnes ar Lefel 1 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreiffiau o Dasgau
Tasg Ysgrifenedig	Mae dysgwyr yn disgrifio'r adnoddau sydd eu hangen a'r gynulleidfa darged.
Tasg Ymchwil / Strwythuredig	Mae dysgwyr yn adnabod nodweddion ac anghenion cwsmeriaid.
Tasg Ymarferol	Mae dysgwyr yn paratoi deunydd hyrwyddo (e.e. posteri, cynnwys digidol).
Tasg Gyflwyno	Mae dysgwyr yn cyflwyno nodweddion allweddol y syniad o fenter.
Gweithgaredd Ymarferol	Mae dysgwyr yn cyfrannu at gyflawni'r fenter (e.e. gwerthu, trefnu).
Tasg Adolygu	Mae dysgwyr yn adolygu llwyddiant gan ddefnyddio adborth neu ddata syml (e.e. taflenni cyfrifo, sylwadau).

Lefel 2

Dylai asesiad o Fenter ar Lefel 2 gynnwys:

Math o Asesiad	Enghreiffiau o Dasgau
Tasg Ddadansoddol	Mae dysgwyr yn dadansoddi sut mae ymchwil marchnad yn dylanwadu ar benderfyniadau menter.
Tasg Gyfrifo / Dehongli	Mae dysgwyr yn dadansoddi costau, prisio a gwybodaeth am y pwynt cydbwysu.
Tasg Gynllunio	Mae dysgwyr yn datblygu cynllun menter strwythuredig (camau, rolau, adnoddau).
Tasg Ddylunio	Mae dysgwyr yn datblygu strategaeth hyrwyddo ar gyfer cynulleidfa darged.
Tasg Fonitro	Mae dysgwyr yn olrhain cynnydd yn ystod y broses ddarparu (e.e. gwerthiannau, stoc, adborth).
Tasg Werthuso	Mae dysgwyr yn gwerthuso llwyddiant y fenter gan ddefnyddio data ac adborth.

Cynnwys yr Uned

Lefel Mynediad 1

Teitl yr Uned: Menter
Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM221
Lefel: Lefel Mynediad 1
Gwerth Credyd: Dau (2)
Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i drafod, creu, cynllunio, cyflwyno i eraill, a chynnal gweithgaredd menter mewn perthynas â chynnyrch neu wasanaeth, ac i werthuso ei lwyddiant.

Egwyddorion Cynyddu	
Cam cynnydd 1 - Rydw i wedi profi amrywiaeth o ysgogiad sydd wedi fy nghyffroi ac ysbrydoli i ddychmygu a bod yn chwilfrydig am fy ardal leol a Chymru, yn ogystal â'r byd ehangach.	

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Cael syniad am weithgaredd menter	1.1	Nodi cynnyrch neu wasanaeth ar gyfer gweithgaredd menter
		1.2	Creu cynllun syml ar gyfer y gweithgaredd
2.	Gallu paratoi ar gyfer gweithgaredd menter	2.1	Dangos sut i ddefnyddio offeryn neu ddeunydd sydd ei angen ar gyfer y gweithgaredd.
		2.2	Dangos sut i gyfleu'r gweithgaredd i eraill
3.	Gallu cyflawni gweithgaredd menter	3.1	Gwneud tasg fel rhan o'r gweithgaredd
4.	Gwybod pa mor llwyddiannus oedd y gweithgaredd	4.1	Nodi beth aeth yn dda yn ystod y gweithgaredd

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr roi o leiaf un enghraifft o gynnyrch neu wasanaeth ar gyfer gweithgaredd menter e.e. • Gwerthu cacennau bach • Golchi ceir AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr greu cynllun syml ar gyfer y gweithgaredd. Rhaid i hwn gynnwys o leiaf tri elfen e.e. • Pryd • Ble • Pwy
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos eu bod yn defnyddio o leiaf un o'r offer neu'r deunydd sydd eu hangen ar gyfer y gweithgaredd e.e. • Defnyddio ffon glud i lynu label wrth gynnyrch • dal lliain i sychu arwyneb. AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr ddangos eu bod yn cyfathrebu'r gweithgaredd i eraill e.e. • Rhoi taflen i gyd-ddisgyblion • Defnyddio VOCA (Cymorth Cyfathrebu Allbwn Llais) i ddweud, "Prynwch fy nghacen, os gwelwch yn dda"
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gyflawni o leiaf un dasg i gwblhau gweithgaredd y fenter e.e. • Rhoi eitem orffenedig mewn bag i "gwsmer" yn ystod ffair yr ysgol • Dweud wrth rywun faint mae'n ei gostio.
Deilliant Dysgu 4	AC 4.1 Rhaid i ddysgwyr roi un enghraifft o'r hyn a aeth yn dda yn ystod y gweithgaredd.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysgogi chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 2 - Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Cynllunio a threfnu
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Galluogi dysgwyr i ystyried y dylai menter a busnes fod yn gynaliadwy, nid yn unig i'r amgylchedd ond hefyd ar gyfer mentrau busnes yn y dyfodol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Cyd-destun Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol	Galluogi'r dysgwyr i ystyried sut y gellir darparu eu menter ar gyfer Cymru (h.y. drwy ddefnyddio'r iaith Gymraeg) ac yn rhyngwladol.

Lefel Mynediad 2

Teitl yr Uned: Menter

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM222

Lefel: Lefel Mynediad 2

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i drafod, creu, cynllunio, cyflwyno i eraill, a chynnal gweithgaredd menter mewn perthynas â chynnyrch neu wasanaeth, ac i werthuso ei lwyddiant.

Egwyddorion Cynyddu

Cam cynnydd 2 - Rydw i wedi profi ystod o ysgogiad, ac wedi cael cyfleoedd i gymryd rhan mewn ymholiadau, yn gydweithredol ac gydag annibyniaeth gynyddol.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Gwybod sut i gynllunio gweithgaredd menter	1.1	Nodi cynnyrch neu wasanaeth i'w werthu
		1.2	Nodi'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer y gweithgaredd
		1.3	Nodi pwy fydd y cwsmeriaid
2.	Gallu cyflwyno syniad menter i eraill	2.1	Cyflwyno'r syniad i eraill
3.	Gallu cyflawni gweithgaredd menter	3.1	Cymryd rhan wrth baratoi'r cynnyrch neu'r gwasanaeth
		3.2	Cymryd rhan yng ngwaith cwblhau gweithgaredd y fenter
4.	Gwybod pa mor llwyddiannus oedd y gweithgaredd	4.1	Nodi beth aeth yn dda yn ystod y gweithgaredd
		4.2	Nodi beth allai fod yn wahanol y tro nesaf

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr nodi cynnyrch neu wasanaeth i'w werthu yn unol â'u sgiliau e.e. • Gwneud a gwerthu picau ar y maen • Trefnu golchi ceir AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr nodi'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer y gweithgaredd a ddewiswyd e.e. • Cynhwysion sydd eu hangen i bobî • Offer sydd ei angen ar gyfer golchi car (bwced, sbwng) AC 1.3 Rhaid i ddysgwyr nodi o leiaf ddau berson a allai brynu'r cynhyrchion neu'r gwasanaeth e.e. • Athrawon • Myfyrwyr • Ffrindiau • Teulu • Busnesau lleol
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan mewn cyflwyno'r syniad i eraill e.e. • Dangos poster yn ystod cyflwyniad byr i'r dosbarth am y fenter. • Helpu i recordio clip fideo byr sy'n esbonio beth mae'r grŵp yn ei wneud.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan wrth baratoi'r cynnyrch neu'r gwasanaeth e.e. • Helpu i bwysu cynhwysion ar gyfer bisgedi dan arweiniad yr athro • Gweithio gyda chyfoedion i blygu a phecio cardiau mewn amlenni i'w gwerthu. AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr gymryd rhan wrth gwblhau gweithgaredd y fenter. e.e. • Sefyll wrth stondin a dweud "Helo" wrth gwsmer. • Rhoi cynnyrch gorffenedig i brynwr ar ôl iddynt dalu.
Deilliant Dysgu 4	AC 4.1 Rhaid i ddysgwyr nodi un enghraifft o'r hyn a aeth yn dda yn ystod y gweithgaredd e.e. • Roedd y gacen yn flasus.

- Gwnaethon nhw lawer o arian

AC 4.2 Rhaid i ddysgwyr nodi o leiaf un enghraifft o'r hyn a allai fod yn wahanol y tro nesaf e.e.

- Rhedon nhw allan o amser
- Roedd angen iddyn gynyddu'r prisiau
- Roedd angen mwy o gwsmeriaid arnyn nhw

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysgogi chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 2 - Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Cynllunio a threfnu
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Galluogi dysgwyr i ystyried y dylai menter a busnes fod yn gynaliadwy, nid yn unig i'r amgylchedd ond hefyd ar gyfer mentrau busnes yn y dyfodol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Cyd-destun Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol	Galluogi'r dysgwyr i ystyried sut y gellir darparu eu menter ar gyfer Cymru (h.y. drwy ddefnyddio'r iaith Gymraeg) ac yn rhyngwladol.

Lefel Mynediad 3

Teitl yr Uned: Menter

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM223

Lefel: Lefel Mynediad 3

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i drafod, creu, cynllunio, cyflwyno i eraill, a chynnal gweithgaredd menter mewn perthynas â chynnyrch neu wasanaeth, ac i werthuso ei lwyddiant.

Egwyddorion Cynyddu

Cam Cynnydd 3 - Rydw i wedi ymgysylltu'n weithredol ag amrywiaeth o ysgogiad, ac wedi cael cyfleoedd i gymryd rhan mewn ymholiadau, ar y cyd ac yn annibynnol

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Deall beth sy'n gwneud gweithgaredd menter yn llwyddiannus	1.1	Esbonio nodweddion gweithgaredd menter llwyddiannus
		1.2	Dewis gweithgaredd menter a fydd yn llwyddiannus
		1.3	Esbonio'r adnoddau sydd eu hangen ar gyfer y gweithgaredd menter
		1.4	Cynhyrchu cynllun ar gyfer y gweithgaredd menter
2.	Gallu cyflwyno syniad menter	2.1	Cyflwyno i bobl eraill ar brif bwyntiau syniad menter a ddewiswyd.
3.	Gallu cymryd rhan yn adolygu gweithgaredd menter	3.1	Defnyddio sgiliau priodol i gyflawni rôl yn ystod gweithgaredd menter
		3.2	Esbonio'u rôl personol yn y gweithgaredd menter
		3.3	Esbonio beth aeth yn dda a beth y gellid ei wella

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr esbonio o leiaf tri enghraifft o nodweddion gweithgaredd menter llwyddiannus e.e. • Nodi bwlch e.e. dim byrbrydau iach amser egwyl • Adnabod tuedd boblogaidd e.e. poteli dŵr ecogyfeillgar • Adnabod ansawdd yn erbyn ansawdd gwael mewn cynnyrch sampl. AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr ddewis gweithgaredd menter yn seiliedig ar y nodweddion a nodwyd yn AC 1.1 AC 1.3 Rhaid i ddysgwyr egluro'r adnoddau y bydd eu hangen arnynt i gwblhau'r gweithgaredd menter. Rhaid i hwn gynnwys: • Cynhyrchion neu ddeunydd • Pobl • Amser • Gofod/lleoliad AC 1.4 Rhaid i ddysgwyr gynhyrchu cynllun syml ar gyfer y gweithgaredd menter. Rhaid i hwn gynnwys: • Prif amserau/cerrig milltir • Pwy fydd yn gwneud beth • Cyfrifiadau syml
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr gyflwyno prif bwyntiau cynllun menter o'u dewis. Gellir cwblhau hyn yn y fformat o'u dewis e.e. sioe sleidiau ddigidol (PowerPoint), creu poster, neu wneud cyflwyniad llafar cyflym. Rhaid i'r dysgwr gyflwyno o leiaf: • Enwi'r cynnyrch/gwasanaeth. • Nodi'r pris y caiff ei werthu amdano. • Enwi'r cwsmeriaid targed (e.e. myfyrwyr Blwyddyn 7).
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr ddangos eu bod yn defnyddio o leiaf dair sgil wahanol i gyflawni rôl yn ystod gweithgaredd menter e.e. • sgiliau cyfathrebu i siarad â chwsmeriaid • sgiliau rhifedd i ymdrin â symiau bach o arian parod • sgiliau sefydliadol i osod stondin AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr egluro'r rôl a gwblhaon nhw yn y gweithgaredd menter e.e. • gwasanaethu cwsmeriaid

- Cyfrif arian
- gwneud y cynnyrch
- trefnu pobl eraill

AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr nodi un peth a aeth yn dda ac un peth i'w wella e.e.

- Datgan bod yr holl gynhyrchion wedi gwerthu allan (llwyddiant).
- Gan nodi bod angen mwy o arian bach arnynt ar gyfer y til (gwelliant).
- Gan nodi bod y poster yn glir (llwyddiant), ond bod y gerddoriaeth yn rhy uchel (gwella).

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysgogi chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 2 - Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Cynllunio a threfnu
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Galluogi dysgwyr i ystyried y dylai menter a busnes fod yn gynaliadwy, nid yn unig i'r amgylchedd ond hefyd ar gyfer mentrau busnes yn y dyfodol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Cyd-destun Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol	Galluogi'r dysgwyr i ystyried sut y gellir darparu eu menter ar gyfer Cymru (h.y. drwy ddefnyddio'r iaith Gymraeg) ac yn rhyngwladol.

Lefel 1

Teitl yr Uned: Menter

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM225

Lefel: Un (1)

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad:20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i drafod, creu, cynllunio, cyflwyno i eraill, a chynnal gweithgaredd menter mewn perthynas â chynnyrch neu wasanaeth, ac i werthuso ei lwyddiant.

Egwyddorion Cynyddu

Cam cynnydd 4 - Gallaf ddefnyddio fy mhrofiadau, fy ngwybodaeth a fy nghredoau i gynhyrchu syniadau'n annibynnol a fframio ymholiadau, gan ddefnyddio ystod o ddulliau ymchwil pan fo angen

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Deall elfennau allweddol menter	1.1	Disgrifio elfennau allweddol menter
		1.2	Cynhyrchu cynllun ar gyfer menter fusnes a nodwyd.
2.	Gwybod sut i hyrwyddo syniad menter	2.1	Paratoi deunydd hyrwyddo ar gyfer cynnyrch neu wasanaeth a ddewiswyd
		2.2	Cyflwyno manteision allweddol y syniad menter i eraill
3.	Gallu darparu ac asesu gweithgaredd menter	3.1	Cyfrannu at ddarparu gweithgaredd menter
		3.2	Adolygu llwyddiant gweithgaredd y fenter yn seiliedig ar adborth a gwybodaeth

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1 AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr egluro o leiaf dair nodwedd allweddol o fenter, e.e.

- Syniad (gweledigaethol)
- Manteision clir (cynnig gwerth)
- Model busnes (cost neu elw)
- Cynllun o weithgareddau ac adnoddau

AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr gynhyrchu cynllun ar gyfer menter dynodedig, gan gynnwys:

- Esboniad o'r syniad
- Esboniad o'r manteision
- Y model busnes
- Cynllun o weithgareddau
- Rhestr o adnoddau sydd eu hangen
- Trosolwg o'r farchnad/cynulleidfa darged

Deilliant Dysgu 2 AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr baratoi deunydd hyrwyddo ar gyfer cynnyrch neu wasanaeth o'u dewis e.e.

- Dylunio poster digidol gan ddefnyddio meddalwedd yr ysgol
- Cynhyrchu taflen ar ffurf cyfryngau cymdeithasol ar gyfer intranet yr ysgol
- Creu bwrdd arddangos corfforol gyda samplau o gynnyrch.

AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr gyflwyno prif fanteision y syniad menter i eraill e.e.

- Rhoi crynodeb llafar byr o'r 'Pwynt Gwerthu Unigryw' (USP)
- Cyflwyno trosolwg o'r model busnes (cost neu'r enillion disgwylidig).

Deilliant Dysgu 3 AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr gyfrannu at ddarparu gweithgaredd menter mewn o leiaf ddau ffordd wahanol e.e.

- Gwneud y cynnyrch
- Trefnu'r hyrwyddiad
- Pennu adnoddau
- Cyfathrebu â chwsmeriaid
- Rheoli'r arian

Rhaid i ddysgwyr allu esbonio eu rôl a sut roedd yn cyd-fynd â'r cynllun, a gwneud sylwadau ar eu cryfderau a'u gwendidau eu hunain.

AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr ddefnyddio o leiaf ddau ffynhonnell gwybodaeth wahanol i adolygu a oedd gweithgaredd y fenter yn

llwyddiant. Rhaid i hyn gynnwys edrych ar y canlyniad yn erbyn y cynllun a fwriadwyd e.e.

- Adolygu taflen gyfrif syml o'r eitemau a werthwyd o'i gymharu â'r nifer a ddisgwyd eu gwerthu
- Adrodd ar sylwadau llafar a wnaed gan gwsmeriaid ynghylch ansawdd y cynnyrch
- Adolygu pwy wnaeth beth yn unol â'r rolau/cyfrifoldebau ysgrifenedig.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysgogi chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 2 - Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Cynllunio a threfnu
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Galluogi dysgwyr i ystyried y dylai menter a busnes fod yn gynaliadwy, nid yn unig i'r amgylchedd ond hefyd ar gyfer mentrau busnes yn y dyfodol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Cyd-destun Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol	Galluogi'r dysgwyr i ystyried sut y gellir darparu eu menter ar gyfer Cymru (h.y. drwy ddefnyddio'r iaith Gymraeg) ac yn rhyngwladol.

Lefel 2

Teitl yr Uned: Menter

Rhif Cyfeirnod yr Uned: CBM225

Lefel: Lefel 2

Gwerth Credyd: Dau (2)

Oriau Dysgu Dan Arweiniad: 20

Nod yr Uned: Datblygu sgiliau dysgwyr i drafod, creu, cynllunio, cyflwyno i eraill, a chynnal gweithgaredd menter mewn perthynas â chynnyrch neu wasanaeth, ac i werthuso ei lwyddiant.

Egwyddorion Cynnyddu

Cam cynnydd 5 - Gallaf gynnal yn annibynnol ystod o ymholiadau llawn a thrylwyr, gan ddewis y dull mwyaf effeithiol a chyfiawnhau fy methodolegau.

Deilliant Dysgu (Bydd y Dysgwr yn):		Maen Prawf Asesu (Gall y Dysgwr):	
1.	Deall ffactorau sy'n dylanwadu ar lwyddiant menter	1.1	Disgrifio pwysigrwydd ymchwil marchnad wrth gynllunio menter
		1.2	Disgrifio ystyriaethau ariannol ar gyfer menter fusnes
2.	Gallu datblygu cynllun cynhwysfawr ar gyfer menter fusnes	2.1	Datblygu cynllun strwythuredig ar gyfer menter fusnes
		2.2	Datblygu strategaeth hyrwyddo ar gyfer cynulleidfa darged
3.	Gallu monitro a gwerthuso menter	3.1	Rheoli menter yn unol â'r cynllun y cytunwyd arno
		3.2	Monitro cynnydd y gweithgaredd menter yn ystod ei gyflawni
		3.3	Gwerthuso llwyddiant y fenter

Cynnwys Dangosol

Deilliant Dysgu 1	AC 1.1 Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio pwysigrwydd ymchwil marchnad ar gyfer cynnyrch neu wasanaeth a ddewiswyd, gan roi o leiaf tri enghraifft e.e. • Mae arolygon yn helpu i bennu pa bris mae myfyrwyr eraill yn fodlon ei dalu • Mae adnabod cystadleuwyr (e.e. canolfan fwyd yr ysgol) yn dylanwadu ar y dewis o gynnyrch. • Mae ymchwil yn lleihau'r risg o greu cynhyrchion nad oes neb eisiau eu prynu AC 1.2 Rhaid i ddysgwyr ddisgrifio ystyriaethau ariannol wrth gynllunio menter, e.e. • Costau cychwyn • Pwynt cydbwyso • Cyfrifo'r gwahaniaeth rhwng y pris cost a'r pris gwerthu i ganfod y fantol elw
Deilliant Dysgu 2	AC 2.1 Rhaid i ddysgwyr ddatblygu cynllun strwythuredig ar gyfer eu syniad menter. Rhaid i hwn gynnwys: • y syniad menter a'r gynulleidfa darged • camau gweithredol sydd eu hangen i lansio'r fenter • amserlen cynhyrchu (e.e. pryd i brynu cynhwysion neu bryd i bobi) • neilltuo rolau a chyfrifoldebau penodol i aelodau'r tîm • cynllun ariannol • gofynion iechyd a diogelwch • sut y caiff ei fonitro a'i werthuso. AC 2.2 Rhaid i ddysgwyr ddatblygu strategaeth hyrwyddo i gyrraedd y gynulleidfa darged a nodwyd e.e. • Dylunio dull aml-sianel gan ddefnyddio posteri a chyfryngau cymdeithasol yr ysgol. • Datblygu "cynnig cyflwyniad" neu ostyngiad i annog gwerthiannau cynnar. • Creu sgript ar gyfer cyhoeddiad mewn gwasanaeth neu ymweliad â'r dosbarth.
Deilliant Dysgu 3	AC 3.1 Rhaid i ddysgwyr reoli gweithgaredd y fenter yn unol â'r cynllun. Rhaid iddynt gwblhau'r rôl a bennwyd/y cytunwyd arni drwy'r broses gynllunio. Rhaid i ddysgwyr egluro'r rôl a gwblhaon nhw, gan gynnwys yr hyn a wnaethon nhw'n dda a'r hyn y gallent ei wella.

Rhaid i ddysgwyr AC 3.2 fonitro cynnydd y gweithgaredd menter yn ystod ei gyflwyno yn unol â'r cynllun y cytunwyd arno, e.e.

- cofnodi data gwerthiant mewn amser real gan ddefnyddio taenlen ddigidol neu gyfrif
- Tracio lefelau stoc i sicrhau nad yw'r cynnyrch yn rhedeg allan ynghanol y digwyddiad
- gwirio adweithiau cwsmeriaid ac addasu'r araith werthu yn unol â hynny

AC 3.2 Rhaid i ddysgwyr werthuso llwyddiant cyffredinol y fenter, gan gynnwys o leiaf:

- manteision ariannol
- adborth cwsmeriaid
- perfformiad ar draws y tîm
- meysydd i'w gwella.

Maes Profiad Dysgu	Y Celfyddydau
Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig	Mae ymholi, archwilio ac ymchwilio yn ysgogi chwilfrydedd am y byd, ei orffennol, ei bresennol a'i ddyfodol.
Perthnasol i'r Pedwar Diben	Diben 2 - Cyfranwyr mentrus, creadigol sy'n barod i chwarae rhan lawn mewn bywyd a gwaith
Sgiliau Trawsgwricwlaidd	Llythrennedd / Digidol
Sgiliau Cyfannol	Cynllunio a threfnu
Dealltwriaeth o gynaliadwyedd ym myd gwaith a/neu waith bob dydd	Galluogi dysgwyr i ystyried y dylai menter a busnes fod yn gynaliadwy, nid yn unig i'r amgylchedd ond hefyd ar gyfer mentrau busnes yn y dyfodol.

Themâu Trawsbynciol Perthnasol	
Thema	Rhesymeg
Cyd-destun Lleol, Cenedlaethol a Rhyngwladol	Galluogi'r dysgwyr i ystyried sut y gellir darparu eu menter ar gyfer Cymru (h.y. drwy ddefnyddio'r iaith Gymraeg) ac yn rhyngwladol.